

COUPE

BUN DAR SCUMP
ORI BUN ȘI SCUMP?

O montare interesantă și plină de îndrăzneală avea premiera la Avignon în iulie 1988. Este vorba de **Hamlet**, piesă pusă în scenă de regizorul Patrice Chéreau cu Gérard Desarthe în rolul titular. La doi ani de la premieră, patru premii Molière recompensează o carieră triumfală. În total, 137 de reprezentații și 140.000 de spectatori. Care a fost prețul acestei montări? „Nu mi-e rușine să spun că **Hamlet** este un spectacol de mare clasă”, mărturisește Philippe Coutant, director adjunct la teatrul din Nanterre — Amandiers. Numai punerea în scenă și prima reprezentare au costat 17 milioane de franci. Pentru decorul lui Richard Peduzzi — o extraordinară platformă de lemn — a trebuit o sumă de 1,8 milioane. Pentru costume 500.000, pentru efectele speciale 350.000, iar pentru cei 22 de actori — 1,6 milioane franci. Total — 4,3 milioane cheltuite înainte de premieră.

Odată montat, spectacolul a început să fie „exploatat”. Și, paradoxal, aici a costat cel mai mult, pentru că de la Nanterre la Villeurbanne sau Grenoble a trebuit plătit transportul decorului, al echipei, cazarea și bineînțeles salariile. Încă 13 milioane de franci. Din fericire **Hamlet** a avut succes și s-a jucat cu săli arhipline, aducând 12 milioane de franci. La sfârșitul reprezentațiilor, în 1990, spectacolul era în deficit cu 5 milioane. 5 milioane ar putea părea enorm, însă același deficit îl înregistrează orice montare obișnuită dintr-un centru național de teatru, care însă nu va atinge niciodată uimitoarea cifră de spectatori pe care a înregistrat-o **Hamlet**.

Fără girul regizorului Patrice Chéreau, astăzi n-am fi putut vorbi decît despre o montare monstruoasă. În acest fel însă, putem vedea adevăratul preț al teatrului. □ **Anca Platu**

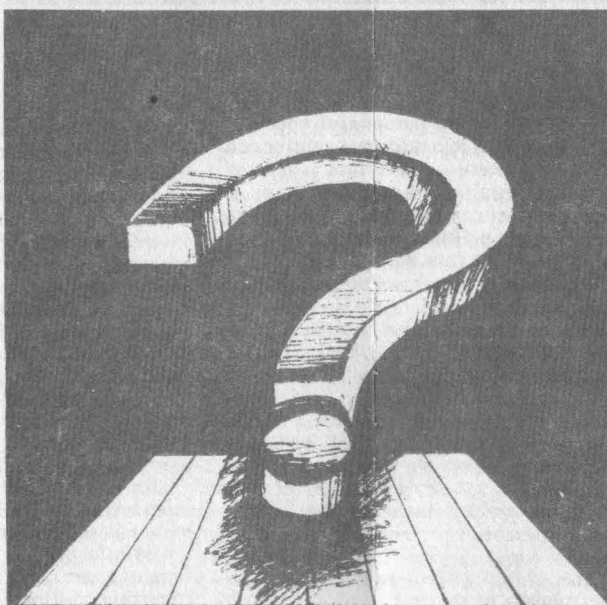
BICIUL ȘI REPLICA

Într-una din zilele în care bucureștenii, terorizați de bandele lui Ceaușescu, făceau un control riguros la intrările în metrou, lui Romulus Vulpescu, actualul director al Teatrului Mic, i s-au cerut buletinul și carnetul de partid (acesta din urmă pentru a i se da, firește, foc). Cu aerul său de haiduc intelectual, traducătorul lui Villon a ținut să atragă atenția controlorilor: „Sînt nemembru de partid încă din ilegalitate”.

Actorii de la Teatrul Mic, care s-au temut (sau nu) de biciul lui Dinu Săraru, să se teamă **totuși** de replica dramaturgului Vulpescu! Are șfichiul mai subțire. □ **Ariel**

DE CEE

AȚI ACCEPTAT SĂ
FIȚI DIRECTOR LA:

TEATRUL "NOTTARA"

VICTOR
ERNEST
MAȘEK

TEATRUL "ION CREANGĂ"

GRIGORE
GONTA

Acceptarea funcției de director al Teatrului Nottara, gest care mi-a adus din partea cunoscuților un număr egal de felicitări și de ...condoleanțe, are o triplă motivație: morală, profesională și afectivă.

În primul caz, motivul ce m-a făcut să accept această ofertă, renunțând la altele mai „ispititoare”, în diplomația culturală de exemplu, este același care m-a determinat să nu-mi părăsesc țara în acești din urmă cei mai grei ani ai coșmarului ceaușist, în ciuda posibilității legale și chiar a sugestiilor securității de a o face. Iar acest motiv a fost conștiința necesității de a sluji aici și acum, după puteri, supraviețuirea și respectiv afirmarea liberă a valorilor reprezentative ale artei și culturii românești. Și nu oricum, de pe înalte poziții emanatoare de orientări și indicații, ci în prima linie, acolo unde se face arta, unde se nasc zilnic, cu sacrificii, efort și multă cheltuială nervoasă operele ce demonstrează vitalitatea și originalitatea artei românești.

În cel de al doilea caz e vorba de un pariu al teoreticianului cu sine însuși. Prilej de a proba justetea opiniilor sale despre specificitatea inalterabilă a artei teatrale și despre cum ar trebui ea să fie apărută și stimulată. Rar are un estetician șansa de a-și pune în practică teoriile, care în carte pot părea seducătoare, dar care, transpuse în viață, înfruntă riscul de a se vădi fie utopice, fie eronate. E un risc pe care mi l-am asumat în speranța că drumul de la catedră sau bibliotecă la scenă nu se va transforma într-un „drum al Golgotei”.

Cea de a treia motivație este o consecință directă a contaminării mele cronice, încă din copilărie, cu microbul dragostei de teatru. Neavind însă șansa unei înzestrări native care să-mi justifice prezența, atât de jinduțită, pe scenă și nepricepindu-mă deci să fac nimic din ceea ce ar fi util teatrului nu-mi rămânea altă cale decît aceea de a deveni... director.

—Pentru dragostea cu care am fost solicitat de colectiv. Chemarea lor mi-a amintit de debutul meu regizoral la Teatrul Național cu piesa **Fata din Andros**, cînd tineretul teatrului, care nu prea juca în acel moment, mi-a propus să facem împreună un spectacol. Îmi doresc mie și teatrului „Ion Creangă” să ne bucurăm de același succes solid și de lungă durată, atât în țară cît și în străinătate.

Sigur că între a fi director de scenă, cum mai apare scris pe unele afișe, în loc de regizor artistic, și a fi director de teatru nu e o opțiune ușoară, dar dacă este atent gîndită și cu anticipație, ea poate deveni o mutare de șah cu finalitatea: „mat”-ul partenerului sau adversarului. Partenerul fiind publicul care la stîrșitul spectacolului trebuie să plece incîntat de faptul artistic la care a participat, recunoscînd meritele tuturor realizatorilor și deci ale teatrului.

Pe de altă parte, m-au mai tentat infinitele posibilități de genuri și stiluri de spectacole pe care le oferă un teatru al tinereții, faptul că ele se pot realiza mai ales în actualul moment istoric, într-o totală libertate de fantezie și creație, devenind expresive, vitale.

Grupaj realizat de
Victor Parhon